

Начало>Вашите права>Обвиняеми (наказателни производства)

Обвиняеми (наказателни производства)

Испания

В тези информационни документи се обяснява какво се случва, когато дадено лице бъде заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес.

Испанската Конституция признава достойнството на хората, техните неприкосновени права, свободното развитие на личността, зачитането на закона и на правата на другите.

В самата Конституция са залегнали основните права и свободи на човека, като текстът ѝ отразява [Всеобщата декларация за правата на човека](#) и ратифицираните от Испания международни договори и споразумения в областта на правата на човека.

Залегналите в испанската Конституция общи основни права са развити в националното право.

Правата на страната, която е обект на разследването/обвиняемия в наказателното производство са изрично посочени в испанския Наказателно-процесуален кодекс (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), в който:

се използва терминът „страна, която е обект на разследването“ (*investigado*), за да се обозначи лицето, срещу което се води разследване за връзката му с престъплението;

се използва терминът „подсъдим“ (*encausado*), за да се обозначи по принцип лице, което след приключване на разследването по делото е официално обвинено от съдебния орган в участие в извършването на конкретно престъпление;

продължават да се използват испанските термини *acusado* [обикновено лицето, привлечено като обвиняем в устно производство] и *procesado* [обикновено лицето, привлечено като обвиняем в специален вид наказателно производство], като и двата могат да бъдат преведени на български език като „обвиняем“/„подсъдим“ и да се използват взаимозаменяемо с испанския термин *encausado* на съответните фази от производството.

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите подробна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Начало

Производството може да бъде образувано:

чрез подаване на жалба до компетентния орган (полиция, прокуратура или дежурен съд);

чрез жалба, подадена от всяко лице, независимо дали то е било жертвата на престъплението;

чрез полицейско постановление;

служебно от съдия-следователя.

Фаза на разследването

След образуването на наказателното производство започва „досъдебна“ фаза на разследване, в рамките на която се извършват подготвителните действия за съдебния процес, като се разследва и доказва извършването на всякакви евентуални престъпления, с всички обстоятелства, които могат да повлияят на тяхната квалификация и на вината на извършителите, като се предприемат обезпечителни мерки спрямо извършителите и техните парични задължения.

Край на разследването

Приключването на „досъдебното“ разследване може да доведе до следното:

прекръпяване на производството, ако липсват доказателства за извършено престъпление или няма известен извършител;

продължаване на производството чрез навлизане в т.нар. „междинна фаза“, целта на която е да се определи дали разследването е пълно и дали е уместно да се повдигне обвинение;

след представянето, когато е приложимо, на съответния обвинителен акт и писмена защита страните се призовават да се явят на съдебния процес.

Съдебен процес

Съдебният процес, който е публичен (с някои изключения), се провежда пред съдия или съд, различни от тези, които са провели разследването, и приключва с решение, което може да бъде:

решение срещу подсъдимия (осъдителна присъда);

решение в полза на подсъдимия (оправдателна присъда).

И в двата случая всяка от страните може да обжалва решението пред висшестоящ съд.

Информационни документи

Подробна информация за всички тези фази от процеса, както и за Вашите права можете да намерите в информационните документи. Тази информация не замества правните консултации и предназначението ѝ е само да Ви насочи.

Роля на Европейската комисия

Моля, обърнете внимание, че Европейската комисия няма никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да Ви съдейства, ако имате оплакване. В тези информационни документи се съдържа информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Щракнете върху връзките по-долу, за да намерите необходимата информация

[1 — Моите права по време на разследването](#)

[2 — Моите права по време на съдебния процес](#)

[3 — Моите права след съдебния процес](#)

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

[1 — Моите права по време на разследването](#)

Ако съм чужденец, това има ли значение за разследването?

По принцип статутът на чужденец на разследваното лице няма значение за наказателното разследване. Чужденците се ползват със същите права като испанските граждани, срещу които се води разследване, и също така им се предоставят някои специфични права, като например правото на безплатна помощ от преводач, когато чужденецът не разбира или не говори испански език или официалния език, на който се провежда производството. Когато чужденец бъде задържан в рамките на наказателно разследване, той има право по всяко време да съобщи на консулската служба на своята държава за лишаването си от свобода и мястото на задържане, както и да бъде посещаван от консулските органи на своята държава и да общува и води кореспонденция с тях.

Статутът на чужденец на разследваното лице може да бъде взет предвид при вземането на решение относно индивидуалното му положение (предварително задържане) по време на наказателното производство и приемането на други мерки, които са по-малко ограничаващи правата, като например отнемане на паспорт или забрана за напускане на територията на държавата.

Какви са етапите на разследването?

Целта на наказателното разследване е да се съберат доказателства, свързани с евентуалното извършване на престъпление, и да се установят предполагаемите извършители на това престъпление.

Тук има две фази:

Полицейско дознание: Полицията разследва фактите, които са известни и могат да представляват престъпление. За тази цел те се свързват с всички лица, за които се предполага, че са участвали в събитията, търсят веществени доказателства, свидетели и т.н.

Предварително следствие (досъдебно производство): Ако полицията открие признаци на престъпна дейност и идентифицира лицата, за които се предполага, че са отговорни, тя изпраща полицейски доклад до съдебния следовател, който образува съответното наказателно производство и когато е приложимо, предприема действията, които счита за подходящи (разпит на лицата, срещу които се води разследването, и на свидетелите, получаване на документи, свързани със случая, влизане и обиск на жилище, анализ на вещества и др.)

Ако не бъдат открити доказателства за извършено престъпление или ако извършителят е неизвестен, делото се прекратява и приключва.

Ако бъдат открити доказателства за извършено престъпление, ще бъдат взети мерки за продължаване на производството, като се премине към „междинен етап“, чиято цел е да се определи дали разследването е приключило и дали е целесъобразно да се повдигнат обвинения.

След представянето, когато е приложимо, на съответния обвинителен акт и възражението на ответника, страните се призовават за съдебното заседание.

Испанската прокуратура (*Ministerio Fiscal*) трябва да бъде информирана по време на цялото наказателно разследване и може да поиска от разследващия съдия (*Jefe de Instrucción*) да извърши всяко действие по разследването, което сметне за необходимо. Ако прецени, че няма достатъчно доказателства за извършването на дадено престъпление или за неговите извършители, той може да поиска делото да бъде прекратено. Ако обаче прецени, че има достатъчно доказателства за извършено престъпление срещу дадено лице, той внася съответния обвинителен акт след приключване на разследването.

Етап на събиране на доказателства / Правомощия на разследващите

Криминалната полиция (*Policía Judicial*) отговаря за провеждането на разследващите процедури, необходими, за да се установи дали законът е бил нарушен, да се съберат съответните доказателства и да се идентифицират извършителите на престъплението. Това се извършва под контрола на съдията, отговарящ за досъдебното производство, който във всички случаи трябва да разреши всички следствени процедури, които представляват нарушение на основните права (влизане и обиск на жилище, прихващане на съобщения и др.). Испанската прокуратура (*Ministerio Fiscal*) трябва да бъде информирана по време на цялото наказателно разследване и може да поиска от разследващия съдия да извърши всяко действие по разследването, което сметне за необходимо.

Полицейско задържане

Като общо правило задържането не може да продължи повече от строго необходимото за провеждане на разследвания, целящи изясняване на фактите, и в никакъв случай повече от 72 часа — максималния срок, след който задържаното лице трябва да бъде освободено или предадено на съдебния орган.

Задържането може да бъде разпоредено от полицията, което полицейските служители са длъжни да направят в предвидените от закона случаи. То може да бъде разпоредено и от испанската прокуратура или директно от разследващия съдия. В изключителни случаи задържането може да бъде извършено от частни лица, които са длъжни незабавно да представят задържаното лице на съдебния орган.

Задържането трябва да се извършва по начин, който да причини минимални вреди на личността, репутацията и имуществото на задържаното лице; лицата, които разпореждат задържането, и лицата, които отговарят за извършването му, трябва да осигурят надлежно зачитане на конституционните права на задържаното лице на чест, неприкосновеност на личния живот и добро име.

След като полицията проведе разследванията, целящи изясняване на фактите, и в рамките на законовия срок от 72 часа, задържаното лице ще бъде освободено или предадено на съдебния орган.

Разпит

Разследваното лице ще бъде информирано за правата си и ще бъде помолено да даде показания във връзка с разследваните факти. Ако желае, разследваното лице може да запази мълчание и да не дава показания, да не отговаря на нито един от зададените въпроси или да заяви, че ще даде показания само пред съдията.

Разследваното лице има право да си назначи адвокат; ако не го направи, то ще бъде подпомогано от официално назначен адвокат. Освен това лицето има право да се среща насаме с адвоката си, преди да даде показания.

Разследваното лице има право на безплатна помощ от преводач, ако е чужденец и не разбира или не говори испански език или официалния език, на който се провежда производството, или ако лицето е глухо, с увреден слух или е с езикови затруднения.

Разследваното лице има право да не дава показания срещу себе си.

Разследваното лице може също така да заяви от самото начало, че е виновно за всички или за всяко от престъпленията, в които е обвинено. Това няма да попречи на продължаването на разследването или на провеждането на съдебен процес. Въпреки това, в зависимост от вида на присъдата и престъплението, може да се проведе ускорено съдебно производство. В тези случаи адвокатът, който представлява разследваното лице, може да постигне споразумение с испанската прокуратура, така че да бъде издадена осъдителна присъда, но с намаляване на наказанието.

Предварително задържане

Предварителното задържане може да бъде разпоредено само ако съдебният следовател прецени, че това е целесъобразно, при наличие на искане от страна на испанската прокуратура и/или на всички членове на обвинението.

Във всеки случай трябва да са изпълнени законовите изисквания за това и мярката трябва да е насочена към постигане на законна цел (защита на жертвата и/или неутрализиране на рисковете от укриване, повторно извършване на престъпление или унищожаване или укриване на доказателства).

Какви са правата ми по време на разследването?

Всяко лице, обвинено в наказуемо деяние, може да упражни правото си на защита, която ще се яви в производството, след като бъде уведомено за съществуването му, като за целта ще бъде предоставена информация на разбираем и достъпен език относно следните права:

правото на информираност за деянията, в които е обвинено, както и за всяка съответна промяна в предмета на разследването и обвиненията;
правото на своевременно запознаване с производството, за да се гарантира правото на защита и във всички случаи преди снемане на показания; правото на действие в наказателното производство, за да упражни правото си на защита в съответствие със закона;
правото на свободно назначаване на адвокат (с изключенията, посочени в испанското наказателно-процесуално право);
правото да се поиска безплатна правна помощ, процедурата за това и условията за получаване на такава помощ;
правото на безплатен писмен и устен превод в съответствие с испанското наказателно-процесуално право;
правото да запази мълчание и да не дава показания, ако няма желание за това, както и правото да не отговаря на нито един от зададените въпроси;

правото да не дава показания срещу себе си и да не се самоуличава.

Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

Всяко разследвано лице ще бъде незабавно информирано писмено, ясно, достъпно и на разбираем за него език, за деянията, в които е обвинено, както и за правата му, по-специално за правото на безплатна помощ от устен преводач в случай на чужденец, който не разбира или не говори испански език или официалния език, на който се провежда производството, или на глухи лица или лица с увреден слух, както и на други лица с езикови затруднения.

По време на етапа на разследването това право се изразява в правото на помощ от устен преводач, който използва език, разбираем за разследваното лице, по време на всички производства, при които е необходимо неговото присъствие, включително разпитите в полицията или испанската прокуратура и всички съдебни заседания, както и правото да използва устен преводач в разговорите с адвоката си, които са пряко свързани с последващия разпит или снемането на показанията му, или които са необходими за подаване на жалба или за други процесуални искания.

Какви са правата ми по отношение на информацията и достъпа до преписката по делото?

По принцип имате право на информираност за деянията, в които сте обвинен, както и за всяка съответна промяна в предмета на разследването и обвиненията. Също така имате право на своевременно запознаване с производството, за да се гарантира правото на защита, и във всички случаи преди снемане на показания, с установените от закона изключения.

В случай че бъдете задържан, ще бъдете информиран също за причините за задържането и за правата си (по-специално за правото на достъп до частите от производството, които са от съществено значение за оспорване на законността на задържането или лишаването от свобода).

Какви са правата ми по отношение на достъпа до адвокат и информирането на трето лице за моето положение?

Имате право свободно да си назначите адвокат (с изключенията, предвидени в испанското наказателно-процесуално право) и да Ви бъде оказвана помощ от този адвокат без неоправдано забавяне. Правото на защита включва правната помощ на адвокат, когото можете свободно да назначите, или, ако не го направите, на официално назначен адвокат, с когото можете да общувате и да се срещате насаме, включително преди да дадете показанията си пред полицията, испанската прокуратура или съдебния орган (с изключенията, предвидени в закона), и който ще присъства на всички Ваши показания, както и на всички процедури за признание, очни ставки със свидетели и възстановяване на събитията.

В случай че сте задържан, имате право по всяко време член на семейството Ви или лице по Ваш избор да бъде информирано без неоправдано забавяне за лишаването Ви от свобода и за мястото, на което сте задържан. Чужденците имат право да уведомят консулската служба на своята държава за горепосочените обстоятелства.

Също така ще имате право да осъществите връзка по телефона, без неоправдано забавяне, с трето лице по Ваш избор; чужденците ще имат право да бъдат посещавани от консулските органи на своята държава, както и да общуват и да водят кореспонденция с тях.

Какви са правата ми по отношение на правната помощ?

Имате право да получите безплатна правна помощ, при условията, предвидени в закона, ако сте испански гражданин или чужденец, законно пребиваващ в Испания, и докажете, че не разполагате с достатъчно средства за съдебното производство.

Правото на безплатна правна помощ включва освобождаване от хонорари на адвокати и юристи, когато тяхната намеса е задължителна по закон и когато, дори когато не е задължителна, съдията или съдът изрично изисква това, за да се гарантира равното третиране на страните в производството. Адвокатската помощ се предоставя на задържано лице или затворник, който не е назначил адвокат, за всяко полицейско действие, което не е в резултат на текущо съдебно производство, или при първото му явяване пред съдебен орган, включително явяване чрез съдебна помощ. В случай на жертви на насилие, основано на пола, тероризъм и трафик на хора, както и на непълнолетни или хора с умствена изостаналост или психични заболявания, безплатната правна помощ ще включва безплатни съвети и насоки непосредствено преди подаването на жалбата.

v. Какво е важно да се знае относно:

Презумпцията за невиновност

Презумпцията за невиновност е правото на всеки разследван или обвиняем в наказателно производство да бъде третиран като невинен, докато не бъде постановено окончателно решение за неговото осъждане.

Презумпцията за невиновност има два аспекта: като правило по отношение на третирането и като правило по отношение на съдебната преценка.

По отношение на третирането правилото гласи, че разследваното лице трябва да бъде третирано като невинно, освен ако с окончателна осъдителна присъда не се докаже обратното. Като правило по отношение на съдебната преценка презумпцията за невиновност поражда своите последици при оценката на доказателствата, тъй като в наказателното производство съдията трябва да изхожда от предположението, че разследваното лице е невинно, така че, в случай че прокуратурата не докаже изцяло обвинението си срещу разследваното лице, неговото предварително твърдение за невинност става окончателно.

Правото да запазите мълчание и да не се самоуличавате

Правото на разследваното лице да запази мълчание и да не се самоуличава е основно право, от което то може да се възползва, без от това да произтекат каквито и да било отрицателни последици.

Мълчанието на обвиняемия не може да замени липсата на достатъчно доказателства от страна на обвинението. Това означава, че независимо от неговите показания, обвинението трябва да докаже наличието на доказателства за извършването на престъплението. В случаите, в които има доказателства, ако при запознаване с доказателствата на обвинението обвиняемият не отговори или не даде достатъчно оправдателни обяснения, мълчанието му може да се счита за потвърждение на вината му. От това произтича и важноста обвиняемият да се запознае с доказателствата на обвинението, преди да даде показания.

Ако няма достатъчно доказателства за обвинението срещу обвиняемия, неговото мълчание не може да бъде използвано вместо липсата на такива доказателства за обвинението.

Тежестта на доказване

Материалната тежест на доказване се поема изключително от обвинението, а не от защитата. Презумпцията за невинност прехвърля тежестта на доказване към прокуратурата, която носи изключителната отговорност за доказване на фактите, съставляващи наказателното обвинение (отговорността никога не е на защитата). Освен това този процес на доказване трябва да бъде достатъчен, за да предостави на съда доказателства не само за наличието на наказуемо деяние, но и за наказателната отговорност на обвиняемия за това деяние.

Какви са специалните гаранции за децата?

Ако разследваното лице е непълнолетно, досъдебното разследване на наказателното производство се води от испанската прокуратура за непълнолетни (*Fiscalía de Menores*), а съдебният процес — от испанския съд за непълнолетни (*Juzgado de Menores*), тъй като това е съд със специална компетентност, регламентирана в Устройствен закон 5/2000 от 12 януари 2000 г., уреждащ наказателната отговорност на непълнолетните. Този закон постановява, че непълнолетните на възраст между 14 и 18 години носят наказателна отговорност, но подлежат на специален правен режим. Поради това, ако непълнолетно лице бъде задържано, то се предава на отдела за непълнолетни към прокуратурата (*Secciones de Menores de la Fiscalía*), а лицата с родителски права или настойничество, или фактическият му настойник се уведомяват за задържането и мястото на задържането, веднага щом се установи неговото непълнолетие.

Ако непълнолетният е чужденец, консулската служба на неговата държава се уведомява за задържането му.

Какви са специалните гаранции за уязвимите заподозрени лица?

Понастоящем съществуващите гаранции за уязвимите заподозрени лица не са систематично включени в испанското законодателство и въпреки че това е предвидено в проекта за наказателно-процесуален кодекс, той все още не е влязъл в сила.

В испанското законодателство са включени специални гаранции за уязвимите заподозрени лица, но по несистематичен начин, като например използването на разбираем и достъпен език по време на наказателното производство, правото на безплатна помощ от устен преводач в случай на глухи лица или лица с увреден слух, други лица с езикови затруднения и др.

Какви са законовите срокове по време на разследването?

Съдебното разследване се осъществява в рамките на не повече от 12 месеца от образуването на делото.

Ако преди изтичането на този срок се установи, че няма да е възможно разследването да бъде приключено, съдията, служебно или по искане на страна и след консултация със страните, може да разреши последователно удължаване на срока за не повече от шест месеца.

Тези удължавания се приемат с разпореждане, в което се дава мотивирано обяснение за причините, които са попречили на приключването на разследването в рамките на срока, както и за конкретните необходими действия и тяхното значение за разследването. Когато е приложимо, отказът да се предостави удължаване на срока също се издава чрез мотивирано решение.

Какви са досъдебните действия, включително алтернативите на предварителното задържане и възможностите за предаване на държавата по произход (европейска заповед за надзор)?

По-конкретно европейската заповед за надзор (ЕЗН) дава възможност на заподозрян или обвиняем, който очаква съдебен процес, да избегне предварителното задържане чрез предварително освобождаване в държавата по пребиваване. ЕЗН се издава, за да гарантира принципа на недискриминация на основание гражданство, залегнал в член 18 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като дава възможност за равно третиране на гражданите на ЕС, заподозрени в извършването на престъпление в държава членка, различна от тази, в която пребивават, по отношение на индивидуалното им положение в очакване на съдебен процес.

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на съдебния процес

Къде ще се проведе съдебният процес?

Процесът се провежда пред компетентния съд, който обикновено се определя в зависимост от тежестта и мястото на извършване на престъплението. Процесът се провежда с участието на съдия, различен от съдията, ръководил фазата на разследването, като по този начин се осигурява правото на справедлив съдебен процес.

Може ли обвинението да бъде променено? Ако е възможно, какво право на информация имам в това отношение?

Да, след събирането на доказателства органите на прокуратурата могат да променят квалификацията на деянията, в извършването на които сте обвинен, при условие че обстоятелствата се запазят същите и не бъдат представени нови факти, така че всички елементи на новото престъпление се съдържат в първото. В такива случаи защитата може да поиска отлагане на заседанието, за да представи нови доказателства, с които да осигури адекватна защита.

Какви са правата ми по време на съдебните заседания?

Имате право да бъдете информиран за обвиненията, защитата и съдействието на адвокат, да не давате обяснения, да не се самоуличавате, да не отговаряте на поставените въпроси, както и на презумпция за невинност. Също така имате право на последна дума при приключване на съдебния процес.

Трябва ли да присъствам в съда? При какви условия мога да отсъствам по време на съдебното дело?

Съгласно испанското право присъствието на подсъдимия е необходимо за провеждането на съдебния процес. Това произтича от правото на ефективна съдебна защита (като се избягва евентуалната липса на адекватна защита) и от правото на надлежно провеждане на съдебния процес (включително правото на изслушване).

Трябва да присъствате на съдебния процес, за да защитите невинността си, но е възможно съдебният процес да бъде проведен във Ваше отсъствие, ако — въпреки че сте били законно призован — не се явите, без да имате основателна причина за това, и исканото наказание не надвишава 2 години лишаване от свобода или 6 години в случай на различна форма на наказание. Внезапно заболяване би представлявало основателна причина за неявяване, като в този случай заседанието ще бъде отложено.

Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

Имате право на безплатни писмени и устни преводи. Ще имате право на устен преводач, ако не говорите испански или официалния език на мястото, на което се провежда съдебният процес. Ще имате и право на писмен превод на документите, които са от съществено значение за осигуряване на упражняването на правото Ви на защита.

Имам ли право на адвокат?

Да, имате право на съдействие от адвокат, като сте свободен да назначите такъв по свой избор, а ако това не е възможно — на служебен адвокат. Ще можете да общувате и да се срещате с него насаме. Правна помощ не е необходима само в случай на леки престъпления.

С какви други процесуални права следва да се запозная? (напр. довеждане на заподозрени лица пред съда)

Следва да знаете, че имате право да използвате всякакви доказателства, които считате за необходими за Вашата защита (свидетели, вещи лица, представяне на документи, записи и др.), при условие че те бъдат допуснати от съдията или съда. Имате право на открито съдебно заседание, освен ако съдията или съдът не решат друго в съответствие със закона по причини, свързани със сигурността или обществения ред, за да се гарантира адекватна защита на основните права на засегнатите страни, и по-специално правото на неприкосновеност на личния живот на пострадалите и членовете на техните семейства. В началото на съдебния процес също така имате право да се признаете за виновен по всички или по част от обвиненията и може да постигнете споразумение с прокуратурата, което да доведе до намаляване на наказанието.

Възможни наказания

В края на съдебния процес съдията или съдът постановяват решение, с което се уреждат всички въпроси, които са били предмет на съдебния процес, като осъждат или оправдават подсъдимия за всички престъпления, разгледани в рамките на делото. В съдебната фаза съдебното решение може да бъде постановено и устно, като на по-късен етап трябва да бъде представено писмено. Ако след публикуването на решението страните изразят намерението си да не го обжалват, съдът ще обяви това решение за окончателно.

Ако бъдете осъден за престъпление, съдията или съдът могат със съдебното решение да Ви наложат наказанието, съответстващо на конкретното престъпление, без то да надвишава най-тежкото наказание, поискано от прокуратурата.

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права след съдебния процес

Имам ли право да обжалвам решението на съда?

Да, съдебните решения по наказателни дела винаги могат да бъдат обжалвани. Всяко съдебно решение може да бъде обжалвано пред по-висша инстанция чрез процедура по обжалване (*recurso de apelación*). Освен това съдебните решения, постановени от този по-висш съд, който се е произнесъл по жалбата, могат да бъдат обжалвани пред Върховния съд (*Tribunal Supremo*) чрез касационна жалба (*recurso de casación*) на различни основания в зависимост от първоначалното производство, в което е постановено съдебното решение. По изключение съдебните решения, постановени в рамките на производства за леки престъпления, могат да бъдат обжалвани само чрез процедура по обжалване [не може да се подава касационна жалба].

Крайните срокове за подаване на жалба зависят от прилаганата процедура и се изчисляват от момента на уведомяване за датата на съдебното решение. Например при производствата по общия ред и съкратените производства с участие на съдебни заседатели срокът е 10 дни. В случай на ускорени съдебни производства и производства за леки престъпления този срок ще бъде 5 дни. Касационната жалба трябва да бъде обявена в срок от 5 дни. Последващият срок за подаване на тази жалба е 15, 20 или 30 дни в зависимост от територията, на която се намира съдът, постановил обжалваното съдебно решение.

Какви други възможности имам?

Ако сте осъден в задочен съдебен процес (в случаите, в които е законово възможно да се проведе такъв процес), имате право да обжалвате присъдата, дори ако срокът за това е изтекъл, на същото основание като жалбата, като 10-дневният срок се изчислява от датата, на която сте узнали за съществуването на съдебното решение.

Дори ако присъдата е окончателна, можете да поискате нейната отмяна и постановяване на ново съдебно решение чрез процедурата, известна като преразглеждане на окончателното съдебно решение (*recurso de revisión de sentencias firmes*), в определени случаи (например когато присъдата се основава на документ или показания, които впоследствие са обявени за неверни, или когато две различни лица са били осъдени за едно и също престъпление, когато само едно от тях е могло да бъде извършител, или когато Европейският съд по правата на човека е постановил благоприятно решение за осъденото лице).

Във всеки случай, след като бъдат изчерпани всички средства за обжалване пред общите съдилища, ако смятате, че е налице нарушение на някое от основните права, можете да обжалвате пред Конституционния съд (*Tribunal Constitucional*) чрез иск за нарушаване на основните права и свободи (*recurso de amparo*). След като бъдат изчерпани всички национални средства за защита, можете да се обърнете и към Европейския съд по правата на човека.

Какви са последиците, ако бъда осъден?

В зависимост от извършеното престъпление могат да бъдат наложени различни видове наказания: наказания лишаване от свобода (напр. лишаване от свобода или постоянно проследяване), наказания без лишаване от свобода (напр. забрана за шофиране или общественополезен труд, винаги с Вашето съгласие) и глоби (от Вас се изисква да платите парична сума). В допълнение към наказанието, наложено за престъплението, ако са причинени вреди, може да бъдете осъден да заплатите обезщетение (гражданска отговорност за престъплението, която може да бъде предявена срещу Вас в рамките на същото наказателно производство). Ако не заплатите глобата, наказанието може да бъде заменено с лишаване от свобода или общественополезен труд.

Съдебно досие

Осъдителната присъда означава, че ще имате съдебно досие, данните за което ще бъдат вписани в испанския регистър за съдимост (*Registro de Antecedentes Penales*). Наличието на съдебно досие може да бъде взето предвид, да увеличи тежестта на присъдата, ако извършите повторно престъпление, или да попречи на получаването на обезщетения по време на изтърпяване на наложеното наказание (например да попречи на получаването на отлагане на присъда за лишаване от свобода). След като изтърпите наложеното наказание и изтече определен период от време, това досие ще бъде заличено и вече няма да има отрицателни последици за Вас. Този срок варира в зависимост от вида и тежестта на престъплението — от 6 месеца за леки престъпления до 10 години за най-тежките наказания.

Изпълнение на присъда, предаване на затворници, пробация и алтернативни наказания

След като съдебното решение стане окончателно поради изчерпване на всички средства за обжалване или поради изтичане на срока за обжалване, без да е подадена жалба, то трябва да бъде изпълнено, т.е. наложените наказания трябва да бъдат изтърпени. Ако присъдата не бъде изтърпяна доброволно, съдията ще разпорежи необходимите мерки за нейното изпълнение (например ще разпорежи на полицията да Ви открие и да Ви задържи с цел лишаване от свобода, или ще разпорежи изземване на имуществото Ви с цел заплащане на глобата).

Отлагане на изпълнението на присъдата: Ако присъдата е била наказание лишаване от свобода (лишаване от свобода или постоянно проследяване на определено място, например в дома Ви) и ако нямате съдебно досие за подобни престъпления и присъдата лишаване от свобода не надвишава определен срок, обикновено две години, съдията може да реши да отложи изпълнението на присъдата, т.е. няма да се налага да влезете в затвора, при условие че не извършите повторно престъпление за определен период от време. Ако през този период извършите друго престъпление, може да се наложи да изтърпите присъдата, която е била отложена, в допълнение към присъдата за новото престъпление. Ако по време на отлагането не извършите никакво престъпление, първоначалната присъда се счита за изтърпяна и след изтичане на предвидения от закона срок съдебното Ви досие може да бъде заличено.

Понякога, за да постанови отлагане на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, съдията може да наложи други условия, които трябва да изпълните, например да посещавате курсове за рехабилитация на наркозависими лица или да Ви забрани да посещавате определени места или да се доближавате до определени лица.

Алтернативно наказание: Ако наложената Ви присъда е лишаване от свобода за по-малко от три месеца, съдията при всички случаи ще замени наказанието лишаване от свобода с друго, по-леко наказание (глоба, общественополезен труд или 24-часово проследяване).

Ако сте чужденец и наложената присъда е лишаване от свобода за повече от една година, но за не повече от пет години, съдията може да постанови тази присъда да бъде заменена с експулсирането Ви от територията на държавата със забрана за завръщане за определен брой години. Ако наказанието лишаване от свобода е за повече от пет години, преди да бъдете експулсиран, ще трябва да изтърпите част от присъдата, наложена от съдията, и след това може да бъдете експулсиран.

Прехвърляне на затворници: Ако сте осъден на лишаване от свобода, имате право да изтърпите наказанието в затвор в близост до дома на семейството си, освен ако не са налице изключителни причини. Освен това, ако сте гражданин на Европейския съюз, можете да бъдете прехвърлен във Вашата държава и там да изтърпите присъдата си. Ако сте гражданин на трета държава, това зависи от това дали има международни договори, които позволяват такова прехвърляне.

Пробация: Ако са извършени някои особено тежки престъпления, освен наказанията, които се налагат за това престъпление, осъденото лице може да подлежи на съдебен надзор чрез спазване на всички заповеди, които съдията може да му наложи (обикновено когато осъденото лице е освободено след изтърпяване на наказание лишаване от свобода). Тези мерки са много разнообразни и избраната мярка зависи от тежестта или вида на извършеното престъпление (напр. подлагане на медицинско лечение или участие в програми за обучение по сексуално образование, или приближаване и общуване с определени лица). Неспазването на тези заповеди може да доведе до налагането на други мерки, а в случай на сериозни или повторни нарушения може да Ви бъде повдигнато ново обвинение за неизпълнение на наложените съдебни мерки.

Пробацията се различава от условното освобождаване, на което имате право, ако сте осъден на лишаване от свобода, вече сте изтърпели част от наказанието и сте показали добро поведение до момента. В такива случаи остатъкът от наказанието лишаване от свобода може да бъде отложен, а лицето може да бъде освободено и да бъде задължено да изпълни всички мерки, наложени от съдията.

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.